

11-6-2026

Biobased Bouwen in Zuid-Holland & Het Groene Hart

Elisabeth ter Borg

Coördinator Building Balance Zuid-Holland

Landelijk Activator Woningcorporaties

Expert Circulaire transitie in de bouw

Bestuurder Stadsboerderij Caetshage

Elisabeth ter Borg, elisabeth@buildingbalance.eu

We zitten in de problemen

Stikstof

CO₂

Water

Bodem

Biodiversiteit

Update CO₂-budget 2026

Resterende budgetten voor maximale uitstoot (vanaf begin 2026)

1,5°C-budget is op.
1,7°C-budget is zeer beperkt.
 Elke ton CO₂ telt.

Ontwikkeling 1,7°C budget

In zes jaar is ~60% van het resterend budget verbruikt.

Wat is nog Paris Proof?

Paris Proof nieuwbouw kan alleen nog door netto CO₂-negatief (klimaatpositief) te bouwen.

- Netto CO₂-negatief = Paris Proof
- Net-zero = binnen 1,7°C budget
- Netto CO₂-positief = buiten budget

Alles wat nog uitstoot toevoegt, is per definitie niet 'Paris Proof'.

CO₂-impact per woning

Voorbeeld – over de hele levenscyclus

🌿 Alleen woningen die CO₂ opslaan helpen om binnen het budget te blijven.

We zijn al door het 1,5°C budget heen.

Het 1,7°C budget is beperkt en op de huidige koers is ook dat voor 2030 op!
Alleen grootschalige CO₂-opslag in de gebouwde omgeving biedt nog perspectief.

Wij zijn

Building Balance

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

Ministerie van Klimaat en
Groene Groei

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Provincie Noord-Brabant

provincie verijssel

 Provinsje
Fryslân

provincie Drenthe

 Provincie
Noord-Holland

provincie
Gelderland

PROVINCIE UTRECHT

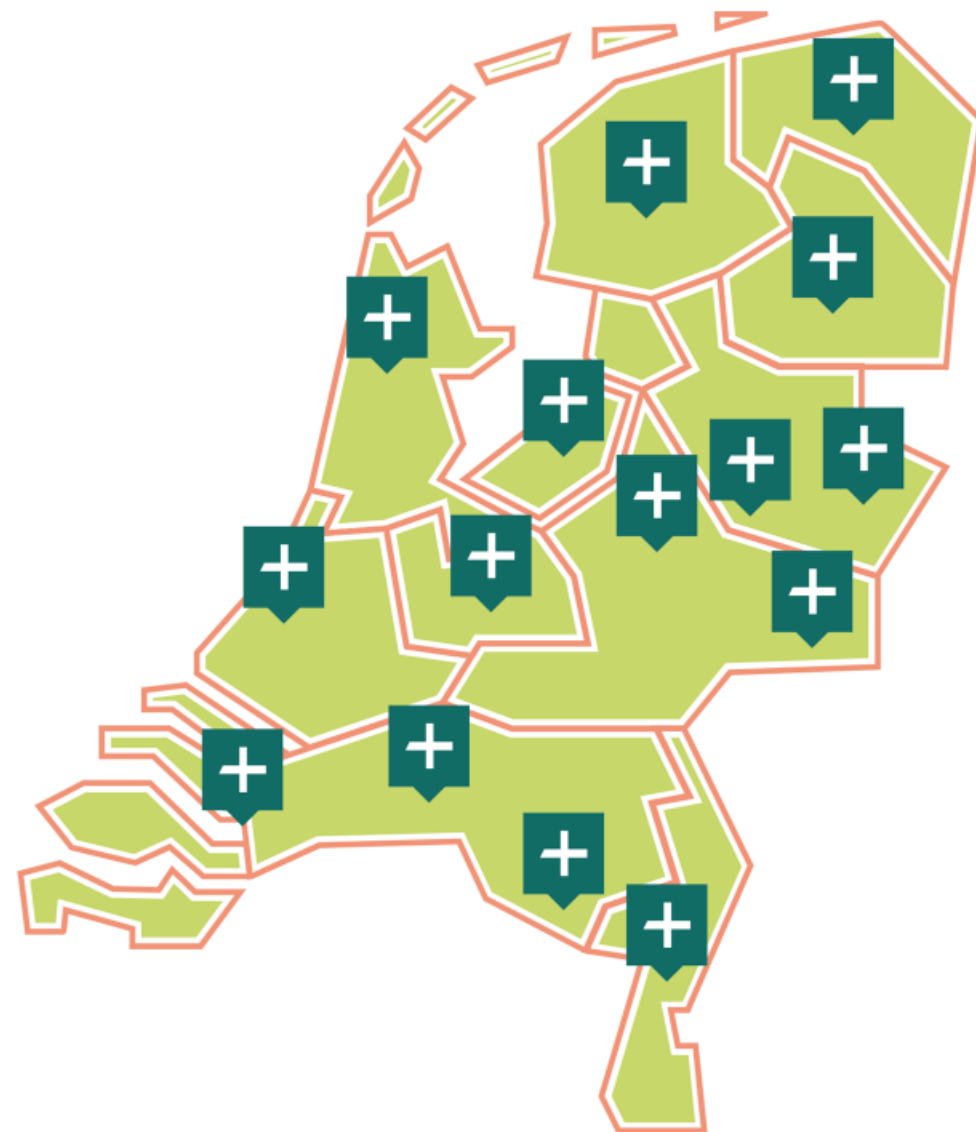
 PROVINCIE
FLEVOLAND

 provincie
Zuid-Holland

provincie limburg

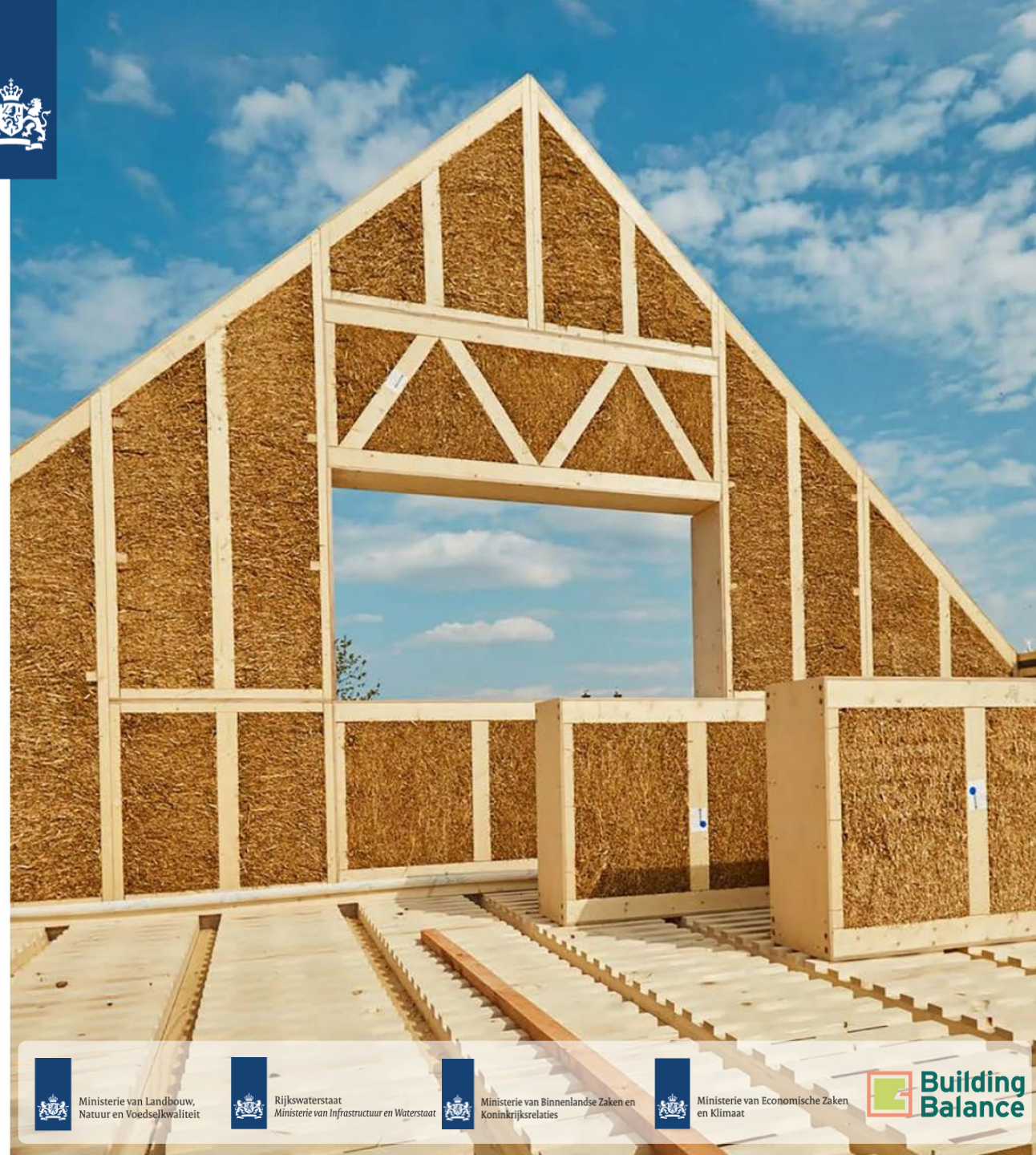
Rabobank

Nationale Aanpak Biobased Bouwen

Van boerenland
tot bouw materiaal

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Nationale Aanpak Biobased Bouwen

Van boerenland
tot bouw materiaal

8 november 2023

ONS DOEL

In 2030 is 30% van de woningen 30%
biobased (kg)

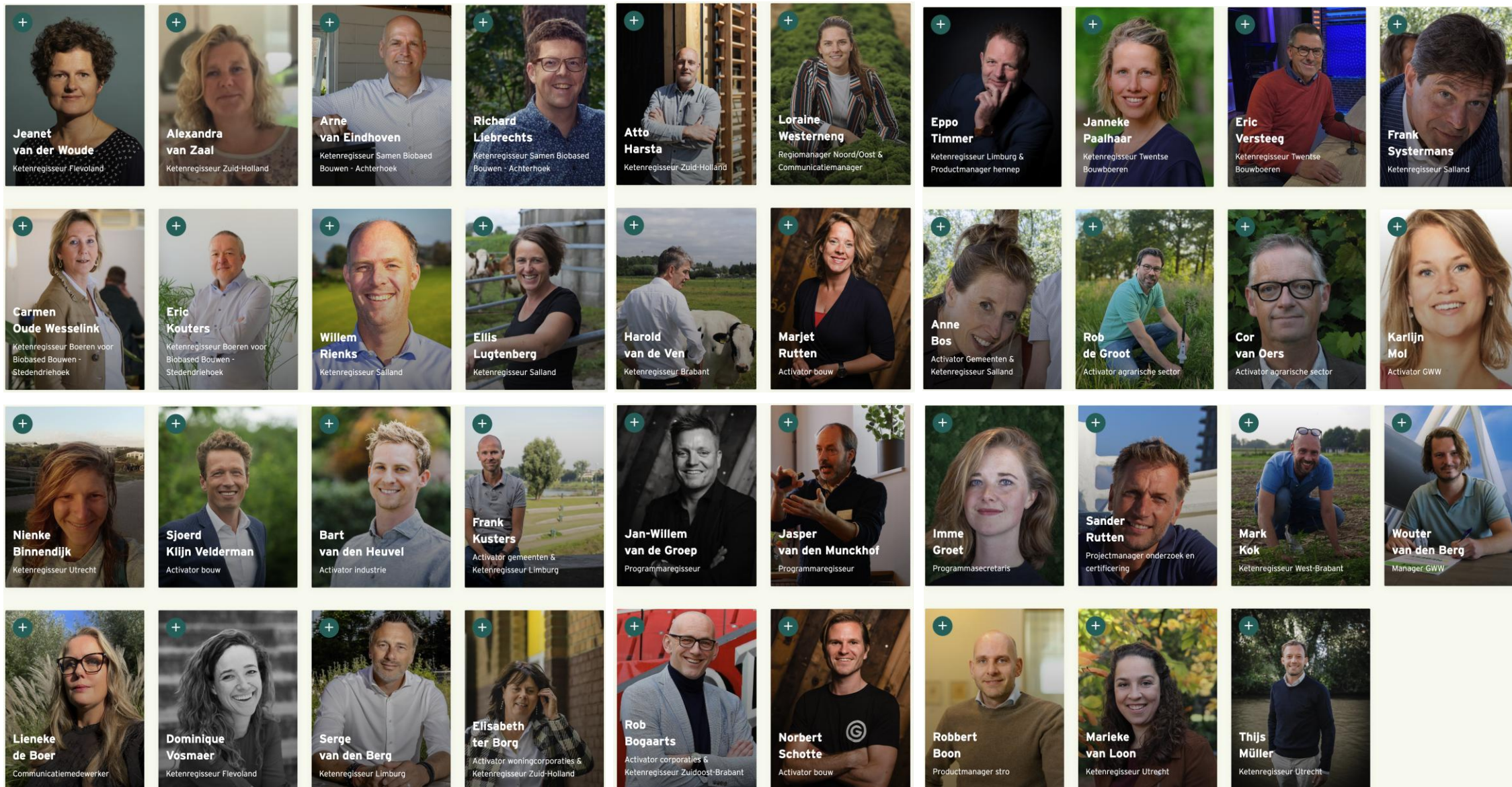
30% van utiliteitsbouw 30% biobased (kg)
50.000 ha vezelgewassen bestemd voor
bouw

Wij noemen dit

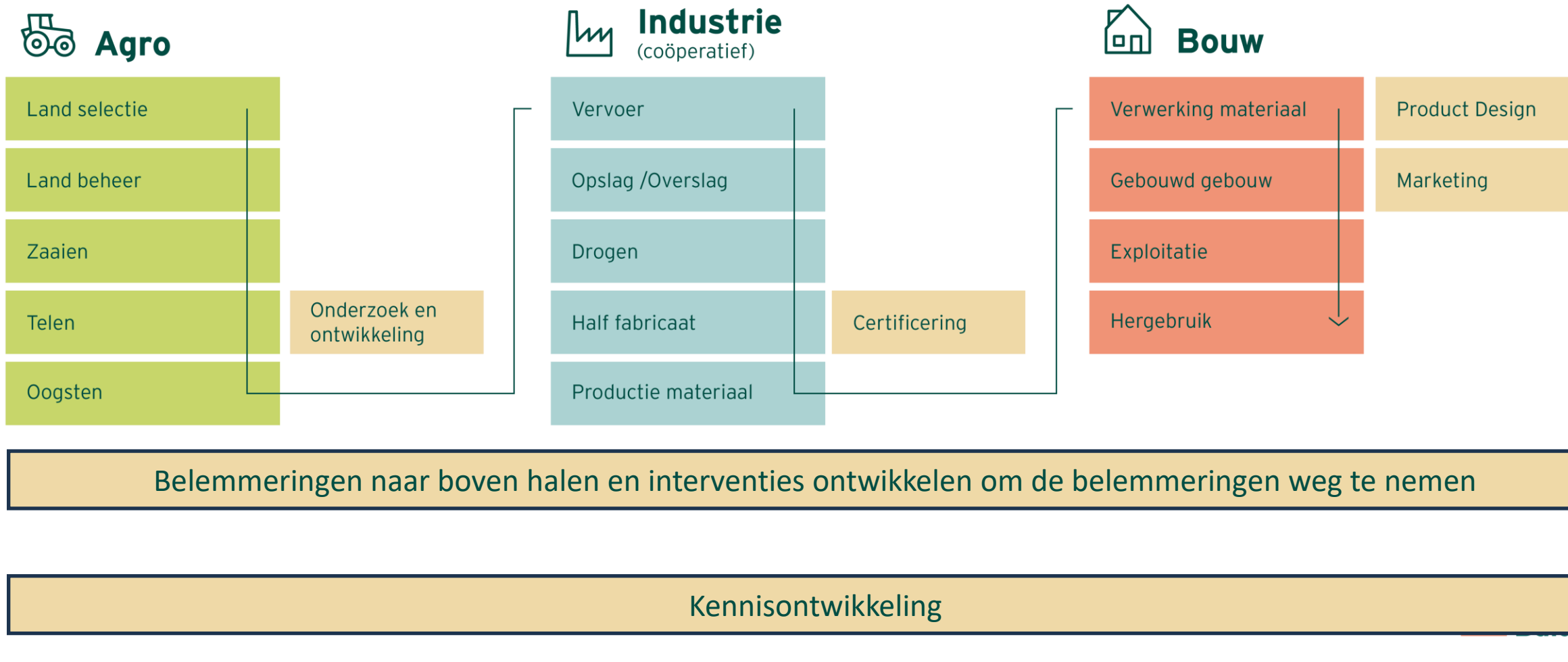
30 – 30 – 30

Team Building Balance

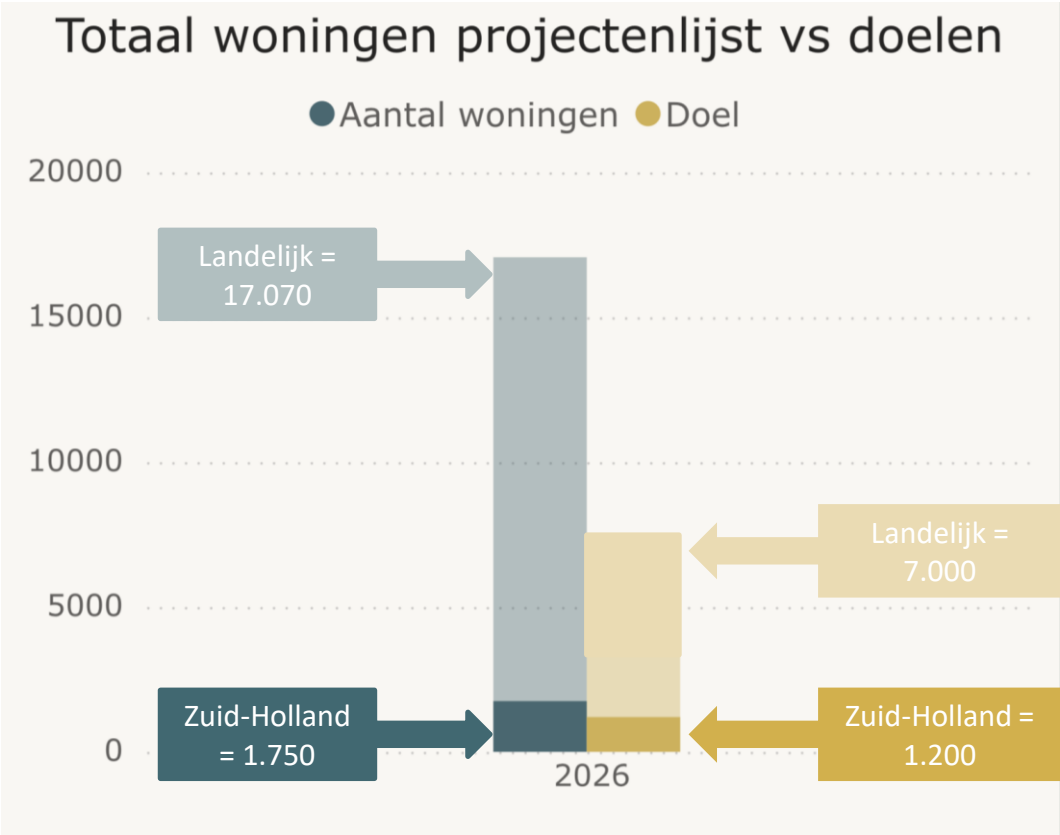
Onze Aanpak: Van Land naar Pand

Samen met agrariërs, wetenschappers, de industrie, architecten, bouwers, gemeenten, ontwikkelaars en opdrachtgevers bouwen we de materialentransitie

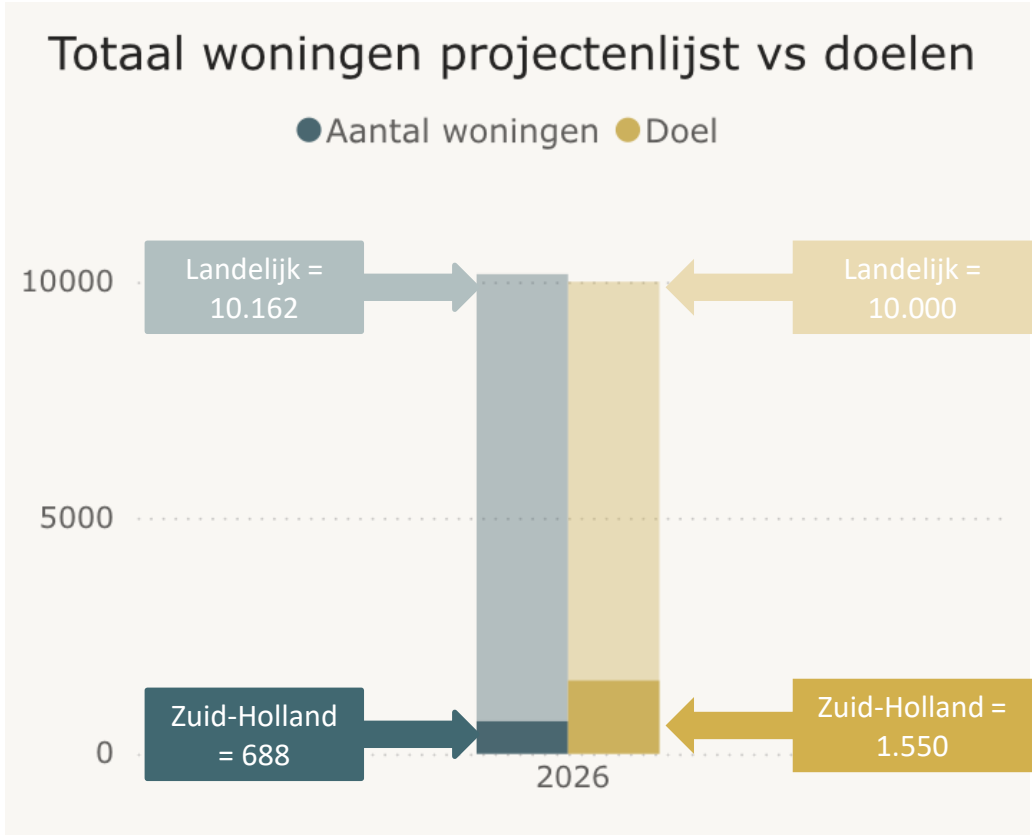

En dat lukt heel aardig!

Nieuwbouw

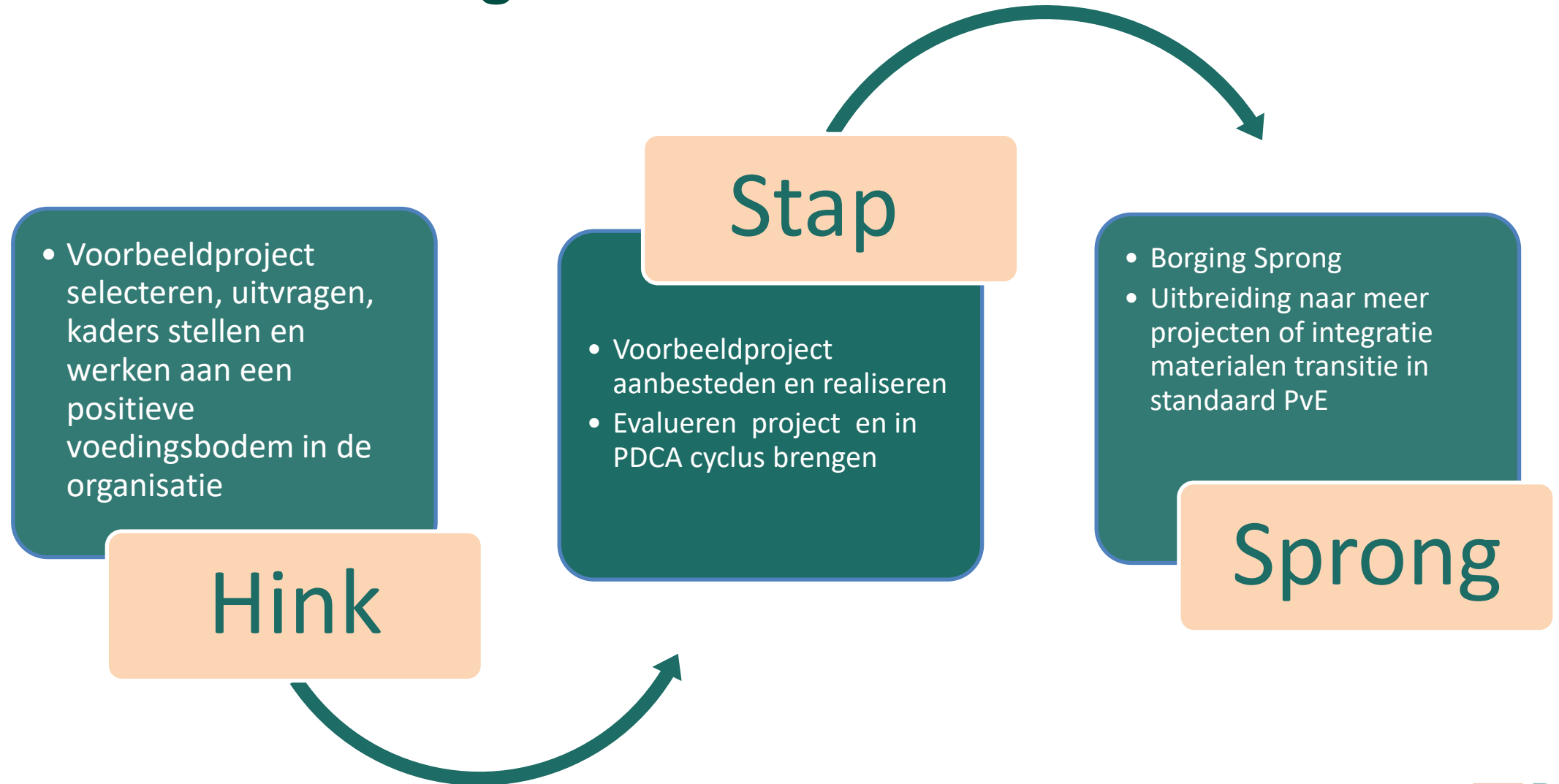

Renovatie

INK –STAP – SPRONG

Starten en borgen van de materialentransitie

Building Balance ondersteunt partijen met:

- + Ervaring opdoen
- + Kennis ontwikkelen
- + Advisering op techniek
- + Advisering op aanbesteding & normering

Credit: Lister Buildings

En opschaling via

- + Ingroeitrajecten
- + Volume afspraken
- + Bouwstromen
- + Toekomstbestendige gebiedsontwikkeling

Voorbeeld: MKB Vezeldeal in Het Groene Hart

MKB Vezeldeal in vogelvlucht

- + MKB bedrijven in het Groene Hart en omgeving stimuleren om met biobased bouw aan de gang te gaan door:
 - + Trainingen isoleren met biobased materialen; en
 - + Leren werken met een technisch afwegingskader
- + Biobased isolatiematerialen inzetten voor de renovatie van particuliere woningen.
 - + Opleiden Energiecoaches
 - + Bewonersavonden isolatie van de boer.

AGRO

INDUSTRIE

BOUW

Elisabeth@buildingbalance.eu
www.buildingbalance.eu

Vragen?